

Saateks

Käesolev ajakiri, 17. aastat käiva Hirundo number, on üks viisidest, kuidas Eesti Ornitoloogiaühingu liikmed oma tegemistest, töötulemustest ja seisukohtadest teada annavad. Mõned meie suhtlusvahenditest, nagu pressiteated ja esinemised tavameedias, on selgelt suunatud väljaspool seisjale. Meie kodulehelt leiavad teavet ühingu liikmed, kuid sinna pöörduvad ka EOÜ kohta esmase info otsijad ning otsingumootorist suunatud juhukülalised. Linnuhuviliste listi, Hirundo ja teiste EOÜ väljaannete kasutamiseks on vähimalt vajalik nende olemasolust teadlik olla. Avalikust omavahelise lävimise poole liikuva skaala lõpetavad ettekandekoosolekud, suvepäevad ja ühised linnuretked ning viimaks ühingu liikmete, projektijuhtide, nõukogu ja juhatuse omavaheline suhtlus.

Mulle tundub, et viimastel aastatel oleme edukamad olnud pigem väljapooleütlemisses. EOÜ suuremad ettevõtmised pälvivad tähelepanu ajakirjanduses. Meie kodulehelt leiavad nüüdseks teavet lisaks eestlastele ka inglise või vene keelt valdavad huvilised. Ilmunud on juba teine, värskendatud väljaanne Eesti tähtsaid linnualasid tutvustavast raamatust. Vabalt on kättesaadavad linnuharulduste ja linnunimetuste komisjonide peamised töötulemused. Plaane jätkub edaspidisekski. Väljapoole suunatud suhtluse arengule on kaasa aidanud toetus välispartnerite poolt, sellesuunaliste rahastamisvõimaluste suhteline rohkus ning rahastajate õigustatud soov oma toetusel tehtut avaliku ja toetust äramärgituna näha.

Kuid selleks, et väljapoole rääkides täita oma eesmäärke Eesti linnustiku kaitsmisel ja tutvustamisel, peab räägitav põhinema teadmistel. Vaid see annab meile kindlust ja vahendeid vajadusel oponentidega igavesti vaielda, soovitatvalt aga neid veenda, ühist keelt leida või, miks mitte, uusimaid andmeid analüüsisdes hoopis oma seisukohti muuta. Nii pole EOÜ enamasti ühinenud küll heast tahtest kantud, ent paljuski emotsioonidel põhinevate loodushoidlike avaldustega, vaid jäänud teadmisele tuginedes oma kompetentsi piiresse.

Tihti peame tunnistama, et meil pole mõnele linnukaitselisele küsimusele vastuse andmiseks vastava piirkonna või liigi kohta piisavalt infot. Selliste probleemide kerkides peame mõtlema, kas teeme oma parima meil juba olemasoleva teadmise koondamiseks ja parimaks kasutamiseks – seisku see teadmine siis linnuhuviliste välipäevikuis, EOÜ arhiivides ja andmebaasides või raamatuis ja ajakirjades.

Andmete koondamisel ja analüüsil on oluline just meie omavaheline suhtlus ja juba teadaoleva ühingu sisene kättesaadavus. Ning, millele seni ehk vähem tähelepanu oleme pööranud – lisaks sisule on siin oluline ka vorm. Pean silmas just suhtlusviiside eesmärgipärasust, aga ka mitmekesisust. Vaevalt on paremat võimalust lindude tundmaõppimiseks kui ühine linnuretk kogunud vaatlejaga. Kui aga kogenuid kõigile kaaslasteks ei jätku, saab väikeseks abiks olla ka kogemustevahetus linnufoorumis või veebipõhise määramisvõistluse ülesannete lahendamine. Olen imetlenud posti teel saabunud kaunilt vormistatud vaatlustulemusi, mille kujundust ega sisu ei õnnestu kuidagi tuimadesse andmebaasilahtritesse suruda. Kui saadetud andmed meile väärtuslikud on, peame saatjaga edaspidigi kirja teel ühendust pidama. Samas lävin ise igapäevaselt rohkem nende EOÜ liikmetega, kel üle suurte vahemaade arvuti vahendusel suhtlemine pea kunagi raskusi ei valmista. Mõni neist tõstab ühingust saabunud ümbrikust Hirundo riulisse ning saadab lisatud “värvilise pahna” (teated, juhendid, paberkaardid) lähemalt süüvimata paberikorvi. Taas peame ühenduse pidamiseks valima sobiva viisi.

Tahaksin kinnitada, et omavaheliste suhtlusviiside valik on meie endi otsustada. On tore Hirundot käes hoida, koosolekul ettekandjale vahetult küsimusi esitada, EOÜ kasvavat raamatukogu uudistada, või koguni avastada sealt aruandeid, mille andmete kogumisel isegi osaletud. Kui aga vahemaa või ajanappus liiga paljusid meist selles takistab, tuleks sihiks seada, et senisest suurem osa Eesti Ornitoloogiaühingust meile Tartu linnast või kodusest raamaturiiulist eemal viibides kättesaadav oleks. Seejuures ei saa meelest lasta, et kuigi ühingu teadmiste meile taskusse või sülearvutisse toomine tänapäeval võimalik on, nõuab seegi kulutusi. Näiteid kulude ja tulude vahel valitsevast lõivisuhtest võib huviline leida mõneski Hirundo artiklis – aramus, mille paikapidavust ma koduse raamaturiiuli kauguse tõttu seda teksti kirjutades kontrollida ei saa. Kindlasti võiksime aga tulude poolele liita EOÜ liikmete teadmise, et meie tehtu ei tolmu vaatlusmärkmikes ega EOÜ arhiivides, vaid teenib ühiseid eesmärke – kaitsta, uurida ja tutvustada Eesti linnustikku.

Hannes Pehlak

EOÜ veebimeister
nõukogu aseesimees